

Natalija AD29CA45, grafit, oglje, radirka, papir, 21 cm × 15 cm, 2010

Milan Golob

Rodil se je 16. februarja leta 1963 v Ljubljani. Leta 1987 je diplomiral na Oddelku za fiziko na Fakulteti za matematiko in fiziko v Ljubljani, študiral je umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1987/88) ter slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1993. Leta 1992 je prejel Študentsko Prešernovo nagrado za slikarstvo. Bil je Zoisov štipendist, leta 2003 je prejel štipendijo Pollock-Krasner Foundation Grant v ZDA, leta 2005 je bil nominiran za nagrado Henkel Art Award na Dunaju, leta 2007 pa mu je Ministrstvo za kulturo RS podelilo delovno štipendijo, istega leta so mu tudi omogočili bivanje v rezidenci v Berlinu. V obdobju 1995–2000 je bil urednik revije za likovno umetnost Likovne besede. Velikokrat je samostojno in skupinsko razstavljal tako doma kot v tujini.

www.golob-gm.si

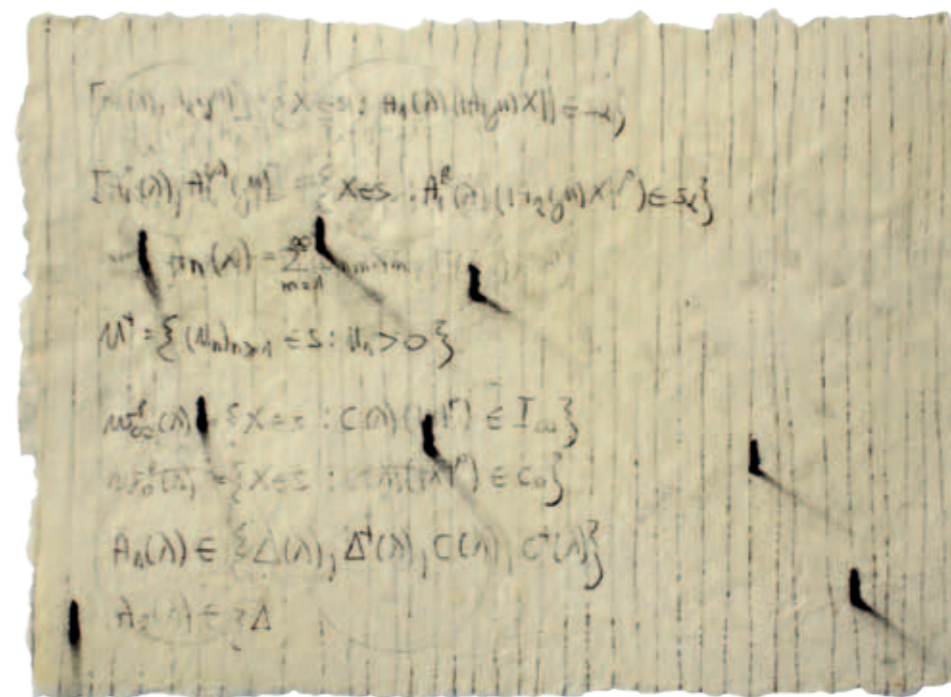

Foto: Milan Golob; oblikovanje: Milan Rožmarin in mag. Marjan Verč; lektor: dr. Jože Gasperič

Institut "Jožef Stefan", Ljubljana, Slovenija

MILAN GOLOB

Natalija AD29CA36, grafit, oglje, radirka, papir, 15 cm × 21 cm, 2010

Vabimo vas na odprtje razstave

MILAN GOLOB

OSNOVNA TEORIJA MOJE ŽENE,

ki bo v ponedeljek, 4. oktobra 2010, ob 18. uri
v Galeriji Instituta "Jožef Stefan" na Jamovi cesti 39 v Ljubljani.

Razstava bo odprta do 21. oktobra 2010.

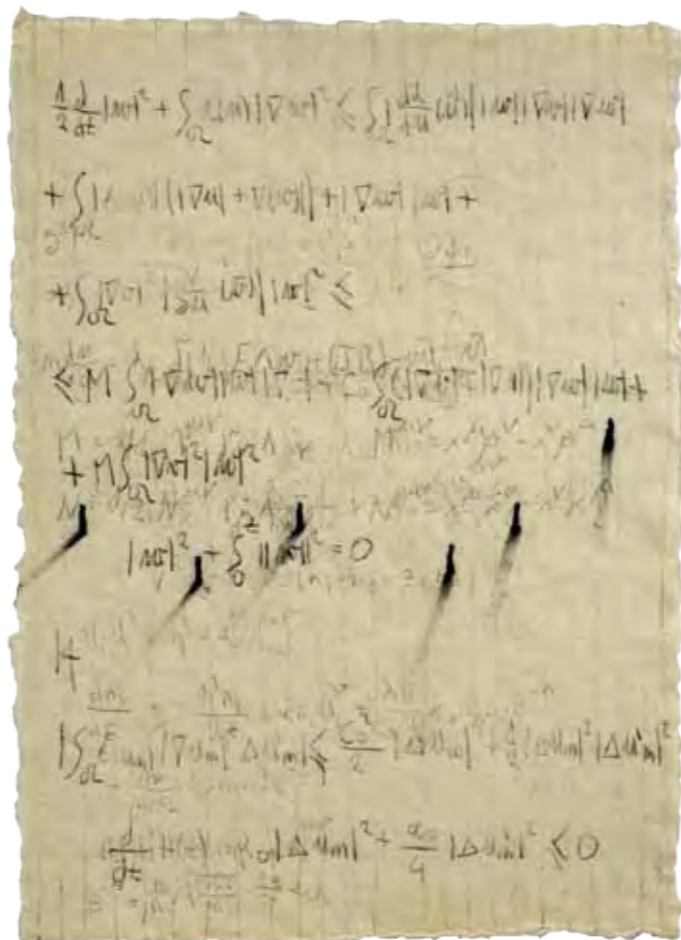
Matematični formalizmi in vizualno razmišljanje ob Golobovi osnovni teoriji

Pisava in matematični znak sta kot brat in sestra: če pisava reproducira glas in misel v znak ter se je razvila iz slike, tako da je zaobjela (prepoznala) obliko iz narave, da bi lahko izrazila mentalne abstraktne predstave, potem ima identično vlogo zapis matematičnih znakov: reprezentira in ohrani aksiome in teoreme. Slika in grafizem, ki postaneta pisava in zapis matematičnih formul, sta hkrati mentalna predstava in vizualizacija razmišljanja. Fiksirati mišljenje v simbolih pomeni potegniti črto, narediti znak, čeprav so prvi grafizmi izražali tudi ritme (gibanje) in ne le oblike (morda celo prej kot oblike), vsekakor pa je govorica znakov simbolični prenos, in ne le posnetek dejanskosti.

Govorica znakov pušča veliko odtenkov: branja, razumevanja in čustvovanja, najsi gre za vsakdanji, umetniški ali znanstveni zapis. Pesnik Guillaume Appolinaire je svoje pesmi zapisal tako, da jim je dal tudi posebno formo in s tem poudaril razmerja med besedami (pisava je manifestacija besed), glasom in vizualizacijo. To pa so tudi razmerja med meta jeziki, o katerih govori Milan Golob: načine branja in zapisovanja opredeli v manifestu, kjer pojasni cikel risb z naslovom Osnovna teorija moje žene ali zgolj – Natalija. S tem je poudaril osebno ikonografijo likovne stvaritve, s poimenovanjem cikla Osnovna teorija jim je pridral še vlogo civilizacijskega palimpsesta.

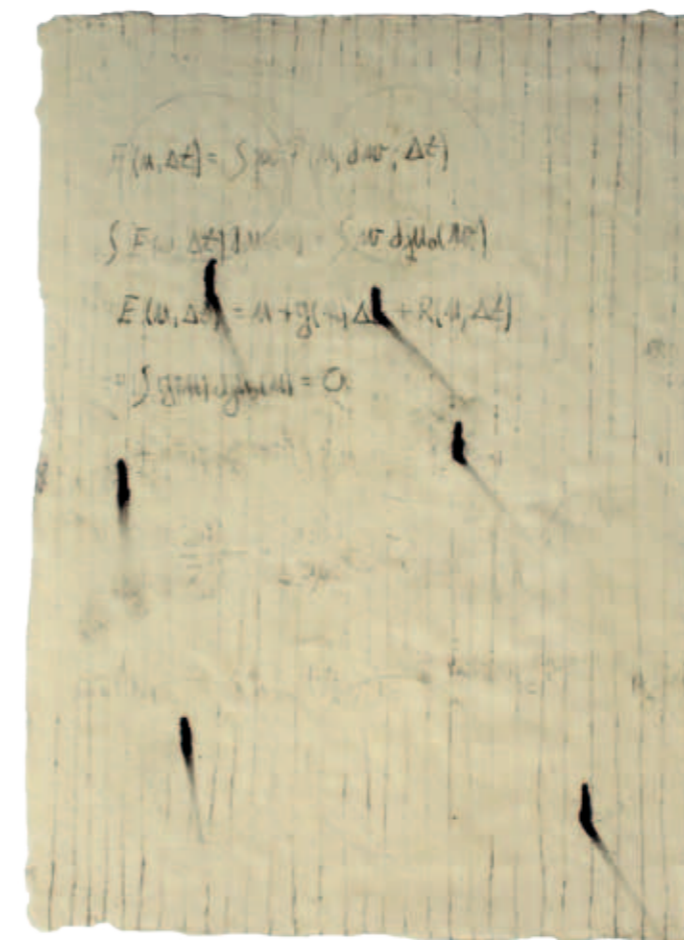
Golob je povezal različna znanja ter izkušnje in ustvaril prepričljiva likovna dela, risbe na ročno izdelanem papirju. Temeljnik deluje s svojo teksturo, na katero učinkuje gramatura, vpojnost in tudi prosojnost, kot prostorsko odrivalo, ki ga avtor razčleni z navpičnimi ali vodoravnimi črtami, kamor potem preslika in prepíše matematične formalizme. Gre za spontan zapis virtuozna, ki podobno samodejno in suvereno riše aksiome in teoreme, kot drsijo pianistovi prsti po klaviaturah. V mislih glasbenika odzvanja partitura, mislec – risar pa vizualizira zavestno in nezavestno videne podobe in znake, ki so vsi meta govorica. Gre za strukturo vzgibov zavednega (vedenja) in nezavednega, ki jih slika – risba opredmeti. Navsezadnje so pomembne tudi ročne spretnosti, kaligrafija. Golob strastno zapisuje formule, ki jih večina ne razume, pa se kljub temu trudimo razpoznati zapisano. Podobno kot ne moremo razvozlati npr. hieroglifov, kitajskih in arabskih pismenk ali glagolice ter drugih pisav, ker se jih nismo naučili in lahko občudujemo le njihovo grafično dovršenost in skrivnostno pomenljivost, iz istega razloga ne moremo razumeti matematičnih zapisov. Navdušijo pa nas z ritmi, ideogrami, v njih celo ugledamo fiksacijo manter.

V pokrajino (ne)pomenljivih in sugestivnih znakov pa je avtor vnesel sledi zapisa, ki bi lahko bile figure s poudarjeno senco; podobne so menhirjem. Pravijo, da med dušo in kamnom obstaja tesno razmerje: kamen in človek predstavljata dvojno gibanje:

Natalija AD29CA42, grafit, oglje, radirka, papir, 21 cm × 15 cm, 2010

navzdol in navzgor. V svoji dvojnosti so figure – menhirji statični, njihova senca pa je prostorski in časovni označevalec. V tej smeri bi mogli iskati Golobovo nadgradnjo t. i. pokrajine sugestivnih znakov. Avtor je iluzijo tretje dimenzije dosegel z brisanjem kontur (uporaba radirke) in preišljenim dodajanjem krožnice. Le-ta je lahko tudi znak pečata (s tem poudari simbol skrivnostnega), kar pomeni zavezo pripadnosti. V Visoki pesmi pravi nevesta ženinu: »Deni me kakor pečat na svoje srce / kakor pečat na svojo roko! / Zakaj močna kakor smrt je ljubezen ...» Čiste oblike in prava kompozicijska razmerja pa

Natalija AD29CA37, grafit, oglje, radirka, papir, 21 cm × 15 cm, 2010

niso prijetna le estetskim čutom, bolj se nas dotakne njihova duhovna vsebina. Iz teh vzgibov so nastale Golobove risbe. Čar »klasičnih« tehnologij kot je risba, je prehajanje med snovjo, njeno haptično realnostjo, iluzijo in pristnimi čutno-čustvenimi vtisi. Te subtilne in sublimne zapise duše v nežni tonaliteti papirja in pisala pa je avtor poudaril z rdečimi paspartuji, kot bi hotel z rdečo barvo risbam dodati še več krvi. Rdeča barva je barva duše, libida in srca. Vse troje se združuje v ljubezni. Misterij ljubezni bi skozi avtorjevo poetiko lahko pomagala pojasniti prav simbolična osnovna teorija avtorjeve žene, kajti avtor v manifestu poudari, da so naslovi zelo pomembni. Računa na odziv gledalcev, tistih, ki jim matematični formalizmi niso blizu, so pa likovno senzibilni, in tudi tistih, ki obvladajo (vsaj v segmentih) zapletene sodobne fizikalne teorije in bodo prek znanost ugledali lepoto oblik, grafizmov in tenkočutnih tonalitet risala (pisala), ki ga še posebej mehča (zavija v skrivnost) avtorjev poseg z radirko.

Premišljevanje, odkrivanje in izsledki o misteriju življenja in ljubezni na način avtorjevega pristnega izražanja v likovnem (vizualnem) mediju s klasičnimi tehnikami, kot so risba, olje na platno in fotografija, kakor tudi s sredstvom človekove najbolj razširjene kulturne danosti – pisave in s sredstvi, ki so plod znanstvenih dosežkov naravoslovnih ved – v matematiki in fiziki, so se napovedovali v Golobovem opusu že v letu 2006 v ciklu slik Moje prijateljice (slike) in Natalija (risbe). Golob je povezal slike kot psihične opne, kamor je vtikal lik kroga in s tem aludirjal na večnost, ter fotografije, ki kot ujeti trenutki posredujejo vedenje o resničnih dogodkih. V risbah – Natalija pa je izrisal zagonetno matematično uganko kot »fizikalno formulo ljubezni«. Vse to moremo imeti za Golobove intimne domislice, za njegovo osebno ikonografijo, vendarle pa nas slike in risbe nagovorijo tako neposredno in pošteno, četudi se moramo branja privaditi in postati »odprti gledalec«, kot je ob razstavi Kraljice noči zapisal kritik V. P. Štefanec, da bi mogli uzreti večplastnost in sestaviti (razumeti) sporočilo Golobovega opusa.